

РЕШЕНИЕ

№ 387

гр. София , 29.06.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 5-ТИ ТЪРГОВСКИ в закрито заседание на
двадесет и девети юни, през две хиляди двадесет и първа година в следния
състав:

Председател:	Иво Димитров
Членове:	Величка Борилова Зорница Гладилова

като разгледа докладваното от Зорница Гладилова Въззивно търговско дело
№ 20211001000379 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл.258 и следващите от ГПК.

С Решение № 260067/12.01.2021 г. по т.д. № 2280/2019 г., СГС, VI-10 състав е признал за установено на основание чл. 95б, ал. 1, т. 1 ЗАПСП, по искове, предявени от Я. З. Д. срещу Политическа партия „Демократи за силна България“, че Политическа партия „Демократи за силна България“, е използвала в периода 07.06.2019 г. – 16.08.2019 г. в оформление на шапката на предаването, по време на паузи в предаванията и като фон на студиото в 10 поредни издания на предаването „О(т)порна точка“ (предавания от 2.1 до 2.10), излъчвано в страниците, поддържани от Политическа партия „Демократи за силна България“ в facebook.com и youtube.com, аудио-визуално произведение, озаглавено “Sofia hyperlapse/timelapse aerial drone stock footage” (отделни кадри от същото), с автор Я. З. Д., без съгласие на автора, с което е допуснала нарушение на неимуществените права на Я.Д. чл. 15, ал.1, т.4.т.5 и т.6 от ЗАПСП - правото на автора да иска името му, псевдонима му или друг идентифициращ го авторски знак да бъдат обозначаващи по съответния начин при всяко използване на произведението; да иска запазване на целостта на произведението и да се противопоставя на всякакви промени в него, както и на всяко друго действие, което би могло да наруши законните му интереси или личното му достойнство; да променя произведението си, ако с това не се нарушават права, придобити от други лица; и на имуществените му права по чл. 18, ал.2, т.1,2,8 и т.10 във връзка с чл. 19 от ЗАПСП – използване без заплащане на съответното възнаграждение чрез възпроизвеждането на произведението; разпространението сред неограничен брой лица на оригинала или екземпляри от произведението; преработката и синхронизацията на произведението и предлагането по безжичен път или по кабел на достъп на неограничен брой лица до

произведението или до част от него по начин, позволяващ този достъп да бъде осъществен от място и по време, индивидуално избрани от всеки от тях. С решението е осъдена на основание чл. 95, ал. 1 ЗАПСП, Политическа партия „Демократи за силна България“ да заплати на Я. З. Д., сумата от 3740 лева - обезщетение за имуществени и неимуществени вреди за нарушаване на авторските права на Я.Д. върху аудио-визуално произведение, озаглавено „Sofia hyperlapse/timelapse aerial drone stock footage“, използвано от ПП „ДСБ“ в периода 07.06.2019 г. – 16.08.2019 г. в оформление на шапката на предаването, по време на паузи в предаванията и като фон на студиото на предаването „О(т)порна точка“ в страниците на Политическа партия „ДЕМОКРАТИ ЗА СИЛНА БЪЛГАРИЯ“ във facebook.com и youtube.com - нарушения на чл. 15, ал.1, т.4,т.5 и т.6 от ЗАПСП и чл. 18, ал.2, т.1,2,8 и т.10 във връзка с чл. 19 от ЗАПСП, ведно със законната лихва, считано от датата на предявяване на исквете – 13.12.2019 г., като отхвърля иска за обезщетение до пълния претендиран размер от 12 000 лева, и на основание чл. 78 от ГПК разноси по делото в общ размер на 830,80 лева - за държавна такса и за възнаграждение за един адвокат.

Срещу това решение в отхвърлителната му част е подадена въззивна жалба от Я. З. Д., който моли то да бъде отменено и исквете му уважени изцяло. Счита, че определеният от първоинстанционния съд размер на обезщетението е несправедливо нисък, не отговаря на критериите, заложен в материалния закон /чл. 95, ал. 2,3 и 4 от ЗАПСП/ и е в нарушение на минималния размер на обезщетение за всеки един от процесиите 27 кадъра съгласно чл. 95а, ал. 1, т. 1 от ЗАПСП.

Поддържа, че съдът не отчетел установеното по делото умишлено недобросъвестно поведение на ответната партия, която е действала с умисъл при извършване на процесиите нарушения на права по ЗАПСП. Кореспонденция между страните и свидетелски показания установили, че ответната партия е знаела за правата на ищеца върху процесните 27 кадъра и въпреки това умишлено ги е изрязала, монтирала в „шапката“ на телевизионно предаване, синхронизирала с музика и преработила с добавяне на надписи върху тях без да заплати възнаграждение и без да посочи ищеца като автор на кадрите като премахнала отличителното лого на дружеството на ищеца от кадрите.

Жалбоподателят счита, че не е отчетен многократния и продължителен характер на извършените нарушения - неразрешено използване на кадрите на ищеца в 10 предавания, които ответникът е излъчил и оставил на разположение за гледане на поне 3 сайта в онлайн пространството още от 07.06.2019 г. до датата на последното открито съдебно заседание по делото -13.08.2020 г., както и отказ да бъдат премахнати неразрешено използваните кадри на ищеца след завеждане на делото.

Жалбоподателят твърди, че не са съобразени значителните разходи, време, творчески усилия и ресурси, изразходени от него за създаване на процесиите 27 кадъра. По делото, включително със свидетелските показания на свидетеля А. К., било установено, че заснемането на произведение като процесния видеоклип на ищеца изисква много ресурси - финансови и времеви, както и дългогодишен опит в областта, какъвто имат малцина автори в България.

Я. З. Д. счита, че не е съобразено, че са използвани 27 отделни, различни кадъра, всеки един съставляващ произведение на ищеца по смисъла на ЗАПСП, които са използвани в 10 отделни, различни предавания, което правело 10 нарушения върху 27 обекта по ЗАПСП. Съгласно чл. 95а, ал. 1, т. 1 ЗАПСП, когато искът е установен по основание, но няма достатъчно данни за неговия размер, се дължало обезщетение по преценка на съда, но в минимален размер от 500 лева до 100 000 лева. Следователно, абсолютният минимум на обезщетението за всяко отделно нарушение е 500 лева, а в случая се касае за 10 отделни нарушения на права върху 27 отделни, различни кадъра. Не е съобразено нарушаването на 9 отделни права на ищеца-автор по чл. 15 и чл. 18 ЗАПСП - не

е посочен ищеца като автор на кадрите, променени са кадрите без негово съгласие и е налице отказ да бъдат премахнати кадрите от онлайн телевизионните канали на ответника. Нарушени са 5 отделни неимуществени права на ищеца - тези по чл. 15, ал. 1, т. 2, т. 4, т. 5, т. 6 и т. 8 от ЗАПСП. Възпроизвеждане без съгласие на автора; разпространение в няколко канала и в социалните мрежи; преработка /вкл. чрез синхронизация и добавяне на надписи/ представлява нарушение на още 4 имуществени права на автора - тези по чл. 18, ал. 1 във вр. с ал. 2, т. 2, 4, 8 и 10 ЗАПСП. Определеното от съда обезщетение от 120 лева за нарушение на цели 9 отделни права на автора върху всеки кадър очевидно не съответства на тежестта на нарушенията, на тяхната продължителност, многократност, както и на умишъла в извършването им.

С обжалвания съдебен акт не е отчетена известността на ищеца и неговото утвърдено име и отлична репутация в областта на въздушното заснемане. Определеното от съда обезщетение не отговаряло на качествата на ищеца и на стойността на неговия творчески труд.

В противоречие със закона и трайната съдебна практика първоинстанционният съд е отчел два фактора, довели до намаляване на присъденото обезщетение, както следва: 1./ че ответникът не бил реализирала приходи от използване на произведението на ищеца и 2./ публикуването от самия ищец на произведението му. Съгласно изричната норма на чл. 22, ал. 1 от Закона за политическите партии, политическите партии нямали право да извършват стопанска дейност и да реализират приходи и този критерий бил неприложим. Нито ЗАПСП, нито друг нормативен акт съдържа норми, според които публикуването на произведение води до намаляване на неговата стойност и съответно до намаляване на дължимото обезщетение при използването му без разрешение.

Определеният размер на обезщетението не бил съобразен със справедливия размер на обезщетенията по чл. 95, ал. 1 от ЗАПСП, които обичайно се присъждат от съдилищата по аналогични производства.

Срещу решението в осъдителната му част е подадена жалба от Политическа партия „Демократи за силна България“. Поддържа, че от доказателствата по делото се установявало постигането на съгласие за предоставяне на неизключителното право да се използва създаденото от автора произведение. Този извод следвал от проведените разговори и разменената електронна кореспонденция. В резултат на постигнатото съгласие авторът, чрез хиперлинк, е изпратил произведението си на ответника. Закона за авторското право и сродните му права /чл. 36/ не предписвал форма за неизключителното право да се използва създаденото от автора произведение. Поради това извода на съда, че кадрите са използвани без съгласието на ищеца бил неправилен и необоснован. Допълнително определеното обезщетение, в размер на 120 лв. на кадър било завишено. Основно значение било, че въпреки безспорното ползване на кадри от процесното произведение от ответника, същият не реализирал парични приходи от използване на произведението на ищеца и определянето на такъв висок размер било несправедливо. В случай, че въззивният съд счел, че е налице основателност на ищцовата претенция, жалбоподателят – ответник моли да бъде намален размера на обезщетението. Счита за неоснователен и иска за заплащане на неимуществени вреди, тъй като ищеца не е претърпял твърдените негативни емоции. Същият бил неоснователен и като определен размер на обезщетението - 500 лв. - несправедливо завишен, поради което моли да бъде намален.

Въззивният съд като обсъди представените по делото доказателства и доводите на страните, приема за установено следното:

Първоинстанционното производство е образувано по искова молба на Я.Д. срещу Политическа партия „Демократи за силна България“, с която предявява иск за установяване на нарушенията на авторското му право и иск за заплащане на обезщетение. Твърденията са, че е професионален фотограф, притежаващ собствено студио за филми, анимация, медии и реклама, собствен канал в youtube като неговите фотографии са включени в изложби, а фотографиите и видеоклиповете му са използвани от много медии. Ответникът използвал без знанието и съгласието му поредица от кадри, част от видеоматериал - видеоклип с продължителност 2:59 минути, публикуван на 19.10.2018 г. в канала на ответника в youtube, в телевизионната шапка (интро) на предаването „О(т)порна точка“, създавано и излъчвано от ответника, както и по време на паузите в предаването и като фон на студиото. Част от кадрите били редактирани с добавяне на надписа на предаването и са синхронизирани с музикално произведение. Тези нарушения са извършени в периода 07.06.2019 г. – 16.08.2019 г. в 10 поредни предавания „О(т)порна точка“ без да е искано съгласието на автора, както съгласието и за манипулиране на кадрите и без да е споменато името на автора. На 23.08.2019 г. ищецът изпратил покана за преустановяване на нарушението и за заплащане на обезщетение/ възнаграждение, на която не получил отговор. Ищецът е поискал от съда да признае за установено нарушаването на имуществените и неимуществените права на ищеца по ЗАПСП върху собственото му аудио-визуално произведение – видеоклип с продължителност 2:59 минути, с наименование “Sofia hyperlapse/timelapse aerial drone stock footage” - по чл. 15 от ЗАПСП – правото на автора да иска името му, псевдонима му или друг идентифициращ го авторски знак да бъдат обозначавани по съответния начин при всяко използване на произведението; да иска запазване на целостта на произведението и да се противопоставя на всякакви промени в него, както и на всяко друго действие, което би могло да наруши законните му интереси или личното му достойнство; да променя произведението си, ако с това не се нарушават права, придобити от други лица; и по чл. 18 от ЗАПСП – да използва създаденото от него произведение чрез възпроизвеждането на произведението; разпространението сред неограничен брой лица на оригинала или екземпляри от произведението; преработката и синхронизацията на произведението и предлагането по безжичен път или по кабел на достъп на неограничен брой лица до произведението или до част от него по начин, позволяващ този достъп да бъде осъществен от място и по време, индивидуално избрани от всеки от тях. Ищецът е поискал от съда да осъди ответника да му заплати обезщетение в размер на 10 000 лева – имуществени вреди – неполучено от автора възнаграждение за ползване на неговото аудиовизуално произведение от ответника и 2 000 лева – неимуществени вреди (съгласно допуснатото увеличение на исковите с протоколно определение от 13.08.2020 г.), ведно със законната лихва, считано от датата на предявяване на исковите, както и разноските по делото.

С молба–уточнение вх. № 47197/02.06.2020 г. ищецът уточнил, че неправомерно използваните от ответната страна кадри са 27 броя, качени в youtube.com и на фейсбук (facebook.com) - страницата на ответника, излъчени съгласно описаното в молбата.

С допълнителна молба от 06.07.2020 г. ищецът е признал кореспонденция между страните чрез текстови съобщения и по имейл и факта, че е изпратил на представителя на ответника Е.М. хиперлинк към кадрите. Оспорва да е давал съгласие за използване на кадрите му с изпращането им, както и постигането на съгласие относно цената и условията за ползване на кадрите.

Ответникът ПП „Демократи за Силна България“ оспорва исковите. Твърди наличие на договореност между страните за ползване на кадрите, постигната в електронна

кореспонденция. Ищецът е дал съгласие ответникът да ползва неговите кадри и се е съгласил с предложеното заплащане. Моли да се отхвърли иска, евентуално да се намали претендираното възнаграждение.

С допълнителна молба от 18.06.2020 г. ответникът уточнил, че преговорите между страните са водени чрез телефонни разговори и чрез приложения за интернет. Представител на ответника бил Е. М.. От комуникацията било видно намерението на ответника да ползва кадрите на ищеца срещу съответното заплащане, уговорено на 800 лева, без ДДС, общо за десет кадъра. Твърди, че ищецът е дал изричното си съгласие за ползването на въпросните кадри в момента, в който ги е изпратил на Е. М. посредством хиперлинк за трансфер на данни през интернет платформа "wettransfer".

С определение № 1264/02.03.2020 г. съдът е приел за безспорно по делото, че Я.Д. е автор на аудио-визуално произведение – видеоклип с продължителност 2:59 минути, с наименование „Sofia hyperlapse/timelapse aerial drone stock footage”, както и че 27 кадъра от това произведение са ползвани от ПП „Демократи за Силна България“ чрез включването им в описания в исковата молба и в молба от 02.06.2020 г. начин – в 10 предавания „О(т)порна точка“, излъчвано в youtube канала и facebook страницата, създадени и поддържани от ответника, на посочените дати в периода 07.06.2019 г. – 16.08.2019 г., чрез включване в оформлението на предаването. С определение в съдебно заседание на 13.08.2020 г. е прието за безспорно между страните, че процесните кадри, като част от вече излъчените към момента на връчване на нотариалната покана предавания, към момента на приключване на съдебното дирене в производството - 13.08.2020 г., все още се намират на страниците на ответника в платформи.

Към исковата молба са представени писмени доказателства – извадки от сайт maxmediabg.com и от youtube канал „Maxmedia/Skymedia“, се установява, че ищецът Я.Д. е създал юридическо лице „Макмедия БГ ЕООД“, чиято дейност се състои в изработка на интернет страници по поръчка; фото и видеозаснемане, заснемане и реклама от въздуха, анимация, дизайн и предпечат; създаване на цялата гама от рекламните материали на една фирма, събитие или организация; производство на филми, анимация, медия и реклама, в това число: екип за въздушно заснемане, за видео заснемане и реклама с чепелини, анимация и др. Посочено е, че Макмедия е група от няколко екипа, състоящи се от професионалисти, включително екип за въздушно заснемане. В секция „Работа с клиенти“ е посочено, че екипът няма физически офис и реално работно време, като разчита на личния контакт с клиента и взаимна работа по продукта, в това число даване на идеи и обсъждане. Екипът работи и посредством интернет и е винаги на разположение. Изброени са клиенти на Макмедия.

На сайта, в раздел „Проекти“, са качени видеоклипове, заснети с дрон като в youtube.com, към който сайт е посочен адрес на видеоклипа – Sofia hyperlapse/timelapse aerial drone stock footage, в който се откриват монтираните към оформлението на предаване „О(т)порна точка“, издания 2.1-2.10 включително кадри, наред с други такива, заснети от компанията, за което има отбелязване в горния ляв ъгъл – лого на SKYMEDIA-BG.COM.

Представени са разпечатки от официалните сайтове на БНТ, БНР, bTV, Столична община, в които е представен Я.Д. като пилот-оператор на дрон и видеофотограф, визуален артист от София, за когото дронът е професия и хоби. Представени са негови кадри и фотографии.

Представени са извадки от фейсбук страницата на ответника ПП „Демократи за Силна България“, както и от страницата на канала му в youtube.com, от които се установява, че към 13.08.2020 г. процесните десет издания на предаването „О(т)порна точка“ (от 2.1.-2.10.), се намират и в двете платформи без да е посочен автор на кадрите.

Ответникът е представил интернет комуникация между страните по делото, водена на 24.06.2019 г., 03.07.2019 г., 05.07.2019 г., 10.07.2019 г., 15.07.2019 г., с която ищецът е отправил към ответника искане да получи плащане за използване на повече от 20 негови кадри, което той оценил на повече от 1500 лева“. На пети юли ищецът е посочил, че е минало повече от месец от предоставянето на кадрите и е настоял да се изчисти въпроса с договора. На 15 юли е подчертал, че ответникът му е казал, че ще вземе няколко от предоставените кадри по 80 лв. без ДДС, но всъщност използвал всичките над 20 кадъра, излъчил с тях няколко епизода на предаването във фейсбук, за което все още не му е платено. В отговор на неговите настоявания и въпроси представителят на ответника го е уведомявал, че ще се обади при първа възможност, за да изчистят нещата.

Представено е електронно писмо, с което Я.Д. е уведомил отново ПП „Демократи за Силна България“, че е изминал повече от месец откакто е изпратил свои кадри при уверението на ответната партия, че ще избере няколко кадъра по 80 лв. без ДДС, но всъщност били използвани всичките 20 кадъра, с които били излъчени няколко епизода на предаването във фейсбук, за което все още не било заплатено. Писмото е получено от Е. М. на 05.02.2020 година.

С нотариална покана от 21.08.2019 г. Я.Д. поканил ПП „Демократи за Силна България“ да премахне от социалните мрежи видеозаписите на предаването „О(т)порна точка“, в които присъства авторския видеоклип на ищеца, да преустанови използването на всички произведения на ищеца, за които няма изрично и конкретно предварително писмено съгласие, както и да му заплати обезщетение за нарушенията в размер на 10 000 лева, като е определил срок за това.

По делото е изслушан като свидетел на ищеца А. К., който в открито съдебно заседание на 13.08.2020 г. заявил, че познава ищеца покрай общ работен ангажимент с дроне 2 години преди разпита. К. също като Я.Д. бил пилот на дроне и автор на дрон-кадри. Ищецът му се обадил да попита как да потърси правата си, тъй като неговият видеоклип, заснет през м. октомври 2018 г. с новоизлязъл дрон, е неправомерно използван през лятото на 2019 г. Това създало на ищеца един допълнителен ангажимент да търси помощ от други хора, адвокат при положение, че авторите на дрон-кадри нямат конкретно работно време, а работят постоянно. Д. бил демотивиран и се чудел има ли смисъл в това да споделя хубави неща за страната при положение, че се ползвали неправомерно, без заплащане. Д. бил от първите оператори в България – от 2013 г. и имал 7 години опит, през което време инвестирал много усилия и време. От Д. знаел, че е имало кореспонденция, но не е имало точно разбирателство. Конкретният клип бил създаден от Д. с цел да тества новия модел дрон и бил веднага качен в социалната мрежа.

В открито съдебно заседание на 13.08.2020 г. е разпитан и свидетеля на ответника Е. М., от чиито показания се установява, че са свързал с ищеца след като възникнала необходимост за партията от кадри от специален тип, заснети с дрон за изработването на т.н. „шапка“ на предаване, което се излъчвало във фейсбук предимно, както и в каналите youtube.com. Говорил с ищеца по телефона и по имейл и още същия ден Д. предоставил кадрите, които били със защитен знак и били като демо. Договорили цена на ползването и уточнили цена 80 лв. за един кадър. Разбрали се, че ако ползва повече от един кадър, ищецът ще му направи отстъпка. След около два дни, след като монтирали кадрите Д. отишъл в централата и видял като дал професионалния си съвет. Когато видял готовия продукт Д. бил малко сърдит, тъй като били използвани повече кадри и започнали преговорите за цената, която трябвало да му бъде заплатена. Свидетелят твърди, че след това загубили контакт като лично той се опитвал да се свърже с Д.. Имало няколко излъчвания. След като получили нотариалната покана изработили нова шапка на предаването, в която кадрите липсвали. Първоначално били договорили да бъдат ползвани 10 кадъра като плащането ще е в брой, но впоследствие станали 17-18 кадъра. Посочва, че въпросните кадри са налице в страниците на ответника в youtube.com и facebook.com и към момента на

даване на свидетелските показания, но само за епизодите, които вече са били излъчени към датата на нотариалната покана.

При така установената фактическа обстановка, въззивният съд приема следното:

Предмет на делото са обективно и субективно съединени иски с правно основание чл. 95б, ал. 1, т. 1 от ЗАПСП и чл. 95, ал. 1 от ЗАПСП за признаване за установен факта на нарушението на правата на ищеца върху аудиовизуално произведение, изразяващо се в непосочване на името на ищеца при ползване на произведението и незапазване на целостта на произведението по смисъла на ЗАПСП; както и неправомерно ползване на създаденото от него произведение чрез възпроизвеждането му, включително и неправомерно разпространение сред неограничен брой лица, преработка, синхронизация и предлагане на произведението по безжичен път на достъп до част от произведението на неограничен кръг лица, както и незаплащане на възнаграждение за ползване на произведението (нарушения по чл. 15 и чл. 18 от ЗАПСП) и за присъждане на ищеца, в качеството му на автор на обезщетение за имуществени и неимуществени вреди от нарушението, ведно със законната лихва върху обезщетението от датата на предявяване на исковите до окончателното му изплащане.

Авторското право като предмет на закрила от ЗАПСП възниква от момента на създаването на определено произведение на литературата, изкуството и науката, от който момент произведението е обект на закрила /чл.3 от ЗАПСП/. Съгласно чл.3, ал.1 обект на авторското право е всяко произведение на литературата, изкуството и науката, което е резултат на творческа дейност и е изразено по какъвто и да е начин и в каквато и да е обективна форма. Съгласно чл.5 от ЗАПСП носител на авторското право е авторът - физическото лице, в резултат на чиято творческа дейност е възникнало произведението. Съгласно чл.6 от ЗАПСП до доказване на противното за автор се смята лицето, чието име или друг идентифициращ знак са посочени върху произведението по обичайния за това начин.

Със създаването на произведение, обект на правна закрила по ЗАПСП за автора възникват имуществени и неимуществени права, регламентирани в чл.15 и следващите от ЗАПСП. Неимуществените права на автора включват правото да иска да бъде признат за автор и името му да се обозначи при всяко използване на създаденото от него произведение, да реши дали произведението може да бъде разгласено и по какъв начин да стане това, свободно да променя произведението си и да не допуска такава промяна от трети лица. Имущественият израз на авторското право е свързан с изключителното право на автора да използва произведението си и да разреши използването му от други лица, като чл.19 от ЗАПСП признава в негова полза право на възнаграждение за всеки вид използване на произведението и за всяко поредно използване. Формите на използване на авторското произведение са изброени в чл.18, ал.2 от ЗАПСП сред които е разпространението сред неограничен брой лица ; излъчването на произведението по безжичен път; преработката и синхронизацията на произведението; предлагането по безжичен път или по кабел на достъп на неограничен брой лица до произведението или до част от него по начин, позволяващ този достъп да бъде осъществен от място и по време, индивидуално избрани от всеки от тях /т. 2, т.4, т.8 и т.10/.

Процесното произведение - видеоклип с продължителност 2:59 минути, с наименование „Sofia hyperlapse/timelapse aerial drone stock footage”, представлява аудио-

визуално произведение - резултат на творческата дейност на ищеца, за създаването на което е ползвано специфично техническо средство и съответните методи на заснемане. То се ползва със закрила като обекти на авторско право по чл.3, ал.1, т.4 от ЗАПСП. Носители на авторски права върху филми и други аудио-визуални произведения са техните режисьор, сценарист и оператор /чл.62, ал.1 от ЗАПСП като в процесния случай няма спор между страните, че автор на това произведение е ищецът. Аудио-визуалното произведение се състои от поредица от кадри, чийто автор е авторът на цялото произведение. Тези кадри също са обект на авторско право от датата на тяхното създаване и по отношение на тях ищецът има същата законова защита, каквото и за цялото произведение.

По делото е установено като безспорно, че ответникът е използвал 27 броя кадри от създадения от ищеца видеоклип с продължителност 2:59 минути на посочени в исковата молба дати в периода 07.06.2019 г. – 16.08.2019 г., чрез включване в оформлението на предаването „О(т)порна точка“, излъчено чрез facebook-страницата на партията и публикувано в youtube-канала ѝ, както следва: 1. За издание, озаглавено „О(т)порна точка 2.1“, излъчено и публикувано на 07.06.2019 г.; 2. За издание, озаглавено „О(т)порна точка 2.2“, излъчено на 14.06.2019 г. чрез facebook-страницата на партията и публикувано в youtube-канала на 15.06.2019 г.; 3. За издание, озаглавено „О(т)порна точка 2.3“, излъчено на 21.06.2019 г. чрез facebook-страницата на партията и публикувано в youtube-канала на 22.06.2019 г.; 4. За издание, озаглавено „О(т)порна точка 2.4“, излъчено на 28.06.2019 г. чрез facebook-страницата на партията и публикувано в youtube-канала на 05.07.2019 г.; 5. За издание, озаглавено „О(т)порна точка 2.5“, излъчено и публикувано на 05.07.2019 г.; 6. За издание, озаглавено „О(т)порна точка 2.6“, излъчено на 12.07.2019 г. чрез facebook-страницата на партията и публикувано в youtube-канала на 13.07.2019 г.; 7. За издание, озаглавено „О(т)порна точка 2.7“, излъчено на 19.07.2019 г. чрез facebook-страницата на партията и публикувано в youtube-канала на 21.07.2019 г.; 8. За издание, озаглавено „О(т)порна точка 2.8“, излъчено на 26.07.2019 г. чрез facebook-страницата на партията и публикувано в youtube-канала на 29.07.2019 г.; 9. За издание, озаглавено „О(т)порна точка 2.9“, излъчено на 02.08.2019 г. чрез facebook-страницата на партията и публикувано в youtube-канала на 04.08.2019 г.; 10. За издание, озаглавено „О(т)порна точка 2.10“, излъчено и публикувано на 16.08.2019 година. Към момента на приключване на съдебното дирене както в първата инстанция, така и във въззивната инстанция тези епизоди на предявяването се намират във facebook-страницата и в youtube-канала, поддържани от ответника и имат оформлението, включващо авторски кадри на ищеца. Съдът приема за установено, че по този начин са осъществени няколко от посочените в чл.18, ал.2 от ЗАПСП форми на ползване - разпространението сред неограничен брой лица ; излъчването на произведението по безжичен път; преработката и синхронизацията на произведението; предлагането по безжичен път или по кабел на достъп на неограничен брой лица до произведението или до част от него по начин, позволяващ този достъп да бъде осъществен от място и по време, индивидуално избрани от всеки от тях /формите на ползване, регламентирани от т. 2, т.4, т.8 и т.10 от чл.18, ал.2 на ЗАПСП/.

Исключително право на автора е да ползва своето произведение, както и да разрешава използването му от други лица освен в случаите, за които ЗАПСП разпорежда друго. Случаите-исключения са регламентирани с разпоредбите на чл. 24, чл. 25, чл. 41, ал. 2 ЗАПСП, като по делото липсват твърдения, както и доказателства да е осъществен някой от съставите им. Съгласно чл.35, ал.1 от ЗАПСП произведението се използва само след предварителното съгласие на автора, освен когато този закон предвижда друго. Ответникът е възразил, че е ползвал процесните кадри при налично и предварително дадено разрешение от ищеца като негова е доказателствената тежест да установи при условията на пълно, главно доказване, че между него и ищеца е постигнато съгласие /сключен договор/, въз основа на което ищецът му е предоставил правото да ползва отделни части от процесното произведение, начинът по който ще се осъществи ползването, правото да бъдат преработени предоставените части от произведението, период на действие на договора, уговореното възнаграждение. За установяване на този факт е ангажирал електронна кореспонденция с

ищеца и свидетелските показания на физическото лице, което е било негов представител в разговорите. От представените под формата на разпечатки разменени волеизявления съдът намира, че се установява, че между страните са водени преговори относно предоставяне от страна на ищеца на разрешение за ползване на части от неговото авторско произведение. От тях обаче не се установява при преговорите да е постигнато окончателно съгласие, тъй като неизяснени са останали въпросите: за ползването на колко части от това произведение се иска разрешение; за какво ползване; за какъв период от време; при каква цена. Тук следва да се посочи, че от кореспонденцията и от свидетелските показания на свидетеля на ответника М. се установява, че ищецът е предоставил на ответника своето аудио-визуално произведение с цел от всички предоставени кадри ответникът да избере най-подходящите. Предоставена е „демо версия“ на произведението. Съгласно речника на българския език, фигуриращ в електронен вариант демо версия означава ненапълно завършен, неокончателен вариант на нещо (песен, албум, компютърна игра и др.), който се демонстрира, показва, представя пред някого предварително, преди пускането му на пазара за широката публика; демовариант, демоверсия. В този смисъл предоставянето на произведението не е било в изпълнение на договорно задължение, а за запознаване и избор на части от това произведение, за които е следвало да се сключи окончателния договор. Липсва постигане на уговорка за какъв вид ползване става въпрос. По отношение на цената страните не са постигнали също окончателно съгласие, тъй като същата е зависела от броя на кадрите, които са щели да бъдат предмет на договора. Дори за първоначално уговорените за ползване 10 кадъра съдът не приема, че е постигнато съгласие за цена, тъй като същите е следвало да бъдат допълнително избрани измежду всички изпратени, за да се постигне съгласие. Отделно следва да се има предвид, че по отношение тези предварителни разговори, съдът намира че не може безкритично да се позове на показанията на свидетеля на ответника М.. Тях съдът не намира изцяло достоверни, тъй като съдържат твърдение, че ищецът не е бил открит и не се е отзовал на предприетите от свидетеля опити да се свърже с него, което твърдение се опровергава от съдържанието на електронната кореспонденция, видно от която именно ищецът е предприел опити да се свърже с ответника, които са останали безрезултатни. Предвид изложеното съдът намира, че ищецът не е дал съгласието си за ползването на процесните 27 кадъра от страна на ответника.

По делото не се спори, че ползвайки процесните кадри ответникът е нарушил въведеното с чл.18, ал.1 от ЗАПСП изключително право на ползване върху процесните 27 кадъра, принадлежащо на ищеца. Съгласно разпоредбата на чл.19, ал.1 от ЗАПСП авторът има право на възнаграждение за всеки вид използване на произведението и за всяко поредно използване на същия вид.

По делото е установено, че ответникът е преработил авторското произведение на ищеца като го е синхронизирал с музикално произведение, с вмъкване на други кадри, със заличаване на знаците, указващи авторството на ищеца. В излъчените, в предаванията на ответната партия кадри не е посочено, че техен автор е ищецът. След отправена изрична покана от страна на Д. ответната партия не е преустановила ползването на неговото произведение като същото продължава и към настоящия момент /кадрите фигурират в предаванията, в които са вече излъчени, но се пазят в поддържаните от ответника facebook-страницата и youtube-канала/. Съдът намира, че с това са осъществени съставите на нарушения на неимуществените авторски права, регламентирани от разпоредбата на чл.15, ал. 1, т. 2, т. 4, т. 5 от ЗАПСП, а именно: да иска признаване на неговото авторство върху произведението; да иска името му, псевдонима му или друг идентифициращ го авторски знак да бъдат обозначаващи по съответния начин при всяко използване на произведението; да иска запазване на целостта на произведението и да се противопоставя на всякакви промени в него, както и на всяко друго действие, което би могло да наруши законните му интереси или личното му достойнство.

Разпоредбата на чл.16 ЗАПСП сочи, че неимуществените права по чл.15, ал.1, т. 2 и 4 ЗАПСП са неотчуждими, а отчуждаването на други неимуществени права може да

става само изрично и в писмена форма. Следователно признаването на авторството и неговото отразяване при извършеното от ответника ползване на процесните 27 кадъра с автор ищеца е било задължително, а такова липсва. Логото както на SKYMEDIA-BG.COM, така и името на ищеца липсва на тези кадри. По отношение внесената от ответника промяна в авторското произведение е следвало да има писмено съгласие, каквото не е представено по делото. Поради което съдът приема, че ответникът ползвайки чуждото авторско произведение е нарушил и посочените по-горе неимуществени права на неговия автор.

Съдът намира, че по делото е доказано, че ответникът е извършил нарушение на авторското право на ищеца върху обект на авторското право на ищеца - видеоклип с продължителност 2:59 минути, състоящ се от процесните 27 кадъра и първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено в частта касаеща установителния иск за извършеното нарушение.

По предявеният иск за присъждане на обезщетение за нанесените на ищеца вреди вследствие нарушаването на авторското му право върху процесните 27 кадъра, съдът намира следното:

Нарушението на авторското право и сродните му права представлява проявление на непозволеното увреждане, а отговорността на нарушителя по има характер на деликтна отговорност, поради което общият принцип на [чл. 45 от ЗЗД](#) намира приложение при защитата на авторското право.

С [чл. 95г от ЗАПСП](#) е закрепена възможността да бъде ангажирана гражданската отговорност за нарушаването на авторските права от юридически лица или еднолични търговци, ако нарушението е извършено виновно от физическите лица, които ги представляват, съответно от техни служители или от лица, наети от тях, като вината се предполага до доказване на противното.

Искът за обезщетение е регламентиран от разпоредбите на [чл. 95](#) и [чл. 95а от ЗАПСП](#), съгласно които този, който наруши авторско право, сродно на него право или друго право по [този закон](#), дължи обезщетение на носителя на правото. Обхватът на обезщетението е установен в [чл. 95, ал. 2 от ЗАПСП](#) и включва всички вреди, които са пряка и непосредствена последица от нарушението. Съгласно [чл. 95, ал. 3 от ЗАПСП](#), при определяне размера на обезщетението съдът взема предвид и всички обстоятелства, свързани с нарушението, пропуснатите ползи и неимуществените вреди, както и приходите, реализирани от нарушителя в резултат на нарушението. Съгласно [чл. 95, ал. 4 от ЗАПСП](#), съдът определя справедливо обезщетение което трябва да въздейства възпиращо и предупредително и на нарушителя и на останалите членове на обществото.

Доказателствената тежест за установяване на имуществените вреди вследствие нарушението е на ищеца, който следва да ангажира доказателства за реално претърпените от него загуби и съответно ползите, които е пропуснал в резултат на нарушението.

Разпоредбата на [чл. 95а, ал. 1, т. 1 от ЗАПСП](#) дава възможност на ищеца, когато искът е установен по основание, но няма достатъчно данни за неговия размер, да иска като обезщетение: 1./ от 500 до 100 000 лева, като конкретният размер се определя по преценка на съда при условията на [чл. 95, ал. 3](#) и [ал. 4 от ЗАПСП](#) или 2./ равностойността на предмета на нарушението по цени на дребно на правомерно възпроизведени екземпляри. Втората алинея на този текст изисква при определяне на обезщетението по ал. 1 да се вземат предвид и приходите, получени вследствие на нарушението. В този случай не е необходимо ищецът да разграничава и конкретизира по размер претърпените от него имуществени и неимуществени вреди, а само да установи извършването на нарушението, като съдът

преценява размера на обезщетението съобразно вида на нарушението.

По отношение неимуществените вреди следва да се имат предвид показанията както на свидетеля на ищеца – свидетелят К. съобщава, че ищецът е бил демотивиран и се чудел има ли смисъл, така и тези на свидетеля на ответника Е. М., който дава сведения, че когато видял готовия продукт Д. бил малко сърдит. Съдът приема, че ищецът е претърпял психически дискомфорт вследствие това, че неговите авторски произведения са ползвани без неговото съгласие и по начин, който нарушава правата му като техен автор.

Разпоредбите на чл.95а, ал.1 и чл.95, ал.4 от ГПК дават възможност на съда да установи справедливото обезщетяване за имуществените вреди вследствие неправомерното ползване на авторските права на ищеца по делото и за неимуществените вреди от нарушението като определи неговия паричен еквивалент. За разлика от обезщетението по чл. 95 от ЗАПСП, чийто размер зависи от установените действителни вреди, характера на нарушението, степента на увреждане на авторското произведение, степента на вината, последиците от това нарушение и всички други обстоятелства, които са повлияли и допринесли за настъпване на вредите, в посочения случай съдът има право на преценка в посочените от закона параметри на обезщетение, при съобразяване на разпоредбите на чл.95, ал.3 и ал.4 от ЗАПСП. Широките граници на допустимия от закона размер на обезщетението в случаите, когато в конкретното дело не са събрани данни за размера му, се дължи на големия брой разновидности на обектите на авторско право и неговите сродни права.

Особено внимание следва да се обърне на обстоятелството, че законът изисква определеното от съда обезщетение за нарушаване на авторското право да обезщетява автора с оглед степента на нарушението и вредите, но има и допълнителната превантивна функция да въздейства възпиращо и предупредително на нарушителя и на останалите членове на обществото.

При определяне на обезщетението по чл. 95 от ЗАПСП съдът следва да има предвид вида и размера на вредите, които ищецът е посочил в исковата си молба. С нея същият е заявил: 1./ имуществени вреди, изразяващи се в неполучено възнаграждение за осъществено от ответника използване на процесното аудио-визуално произведение – видеоклип или вреди под формата на пропуснати ползи и 2./ неимуществени вреди под формата на болки и страдания в резултат на : а/ непризнаване на авторството му и липсата на посочването му като автор в поредицата от кадри, използвана в шапката /интро/ на предаването на ответната партия и б./промяната на произведението на ищеца и използването на части от това произведение по начин и в контекст, за които ищецът не е давал съгласие.

Ищецът претендира обезщетение на имуществените вреди от незаплатено авторско възнаграждение за използването от страна на ответника на видеоклип с продължителност 2:59 минути, състоящ се от 27 кадъра. Произведението е излъчено като видеоклип и е възприето от зрителя като такъв. Липсва излъчване на 27 отделни снимки, за да приеме съда, че се касае за ползване на 27 отделни произведения на авторска закрила. Настоящият съдебен състав намира, че използваното авторско произведение е видеоклип, поради което обезщетението е дължимо за използване на едно единствено авторско произведение, независимо от броя на кадрите в този видеоклип. Използването е реализирано в 10 отделни предавания, които ответникът е излъчил и оставил на разположение за гледане на поне 3 сайта в онлайн пространството още от 07.06.2019 г. до датата на последното открито съдебно заседание по делото.

По делото съда положи усилия по установяване на размера на обезщетението чрез ползване на специални знания и назначаване на съдебно-оценителна експертиза. Такава не бе изслушана поради невнасяне на определения за нея депозит. По тази причина няма данни за размера, който се получава обичайно за договори за отстъпване на авторски права

върху подобни на процесното авторски произведения. При това въззивният съд намира, че следва да намери приложение разпоредбата на чл.95а от ЗАПСП, при което за определяне на размера на обезщетението е от значение обстоятелството, че се касае за минимум 10 нарушения – видеоклипът е използван в 10 предавания на ответната политическа партия, които са излъчвани чрез двата интернет канала, ползвани от ответника. От значение е, че и след получаване на нотариалната покана ответникът не е преустановил извършването от него нарушение и произведението на ищеца не е премахнато от предаванията, които не са променени или свалени от интернет пространството. Въззивният съд съобразява, че са извършени и няколко нарушения, както на имуществените права на автора, така и на неговите неимуществени права – процесното произведение е преработено; при неговото излъчване не е посочено, че негов автор е ищецът – липсва признаване и отразяване на авторството. Касае за многократно повтарящи се нарушения, доколкото във всеки момент заинтересовани лица могат да се запознаят с произведението на ищеца, чрез предоставения достъп от ответника. Тук съдът съобразява, че съгласно чл.19 от ЗАПСП авторът има право на възнаграждение за всеки вид използване на произведението и за всяко поредно използване на същия вид, като е логично да се приеме, че при всяко използване без разрешението на автора се извършва и отделно и самостоятелно нарушаване на авторското му право.

С оглед изложеното и въз основа на разпоредбите на чл.95а, ал.1 от ЗАПСП вр. чл. 95, ал. 4 ЗАПСП, въззивният съд приема, че обезщетението за претърпените имуществени /пропусната полза от страна на ищеца за използването на неговото произведение/ и неимуществени вреди в 10 предавания, излъчвани от ответника, при минимален размер на обезщетението за извършено нарушение на всяко авторско право от 500 лв. за нарушение и имайки предвид броя на извършените нарушения на имуществени и неимуществени права на ищеца в качеството му на автор на произведението, намира, че следва да се присъди пълния размер на претендираното обезщетение – 12 000 лв..

Предвид изложеното първоинстанционното решение следва да бъде отменено в частта му, с която съдът е отхвърлил частично иска за присъждане на обезщетение.

По разноските:

С оглед изхода на спора във въззивната инстанция правото да му бъдат присъдени разноските в настоящото производство се поражда за въззивника, в приложение на чл.78, ал.1 ГПК, който претендира разноски в размер на 720 лв. адвокатско възнаграждение и 165.20 лв. държавна такса по въззивната жалба.

Следва да бъде присъден пълният размер на направените от ищеца в първоинстанционното производство разноски.

Воден от изложеното Софийски апелативен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 260067/12.01.2021 г. по т.д. № 2280/2019 г., СГС, VI-10 състав В ЧАСТТА МУ, с която е отхвърлен предявения от Я. З. Д. срещу Политическа партия

„Демократи за силна България“ иск с правно основание чл. 95, ал. 1 ЗАПСП за сумата 8260 лв. над присъдените с решението 3740 лева до пълния предявен размер от 12 000 лв. И ВМЕСТО НЕГО ПОСТАНОВЯВА

ОСЪЖДА на основание чл. 95, ал. 1 ЗАПСП, Политическа партия „ДЕМОКРАТИ ЗА СИЛНА БЪЛГАРИЯ“ БУЛСТАТ 131271567, адрес: гр. София, бул. „Витоша“ № 18 да заплати на Я. З. Д., ЕГН *****, съдебен адрес: адв. Х. Р., САК, гр. ***, бул. „****“ № **, ет. *, ап. **, сумата от 8260 лв., представляващо обезщетение за имуществени и неимуществени вреди за нарушаване на авторските права на Я.Д. върху аудио-визуално произведение, озаглавено “Sofia hyperlapse/timelapse aerial drone stock footage”, използвано от ПП „ДСБ“ в периода 07.06.2019 г. – 16.08.2019 г. в оформление на шапката на предаването, по време на паузи в предаванията и като фон на студиото на предаването „О(т)порна точка“ в страниците на Политическа партия „ДЕМОКРАТИ ЗА СИЛНА БЪЛГАРИЯ“ БУЛСТАТ 131271567 във facebook.com и youtube.com - нарушения на чл. 15, ал.1, т.4, т.5 и т.6 от ЗАПСП и чл. 18, ал.2, т.1,2,8 и т.10 във връзка с чл. 19 от ЗАПСП, над присъдените с Решение № 260067/12.01.2021 г. по т.д. № 2280/2019 г., СГС, VI-10 състав 3740 лева до пълния размер на предявения иск от 12 000 лева, ведно със законната лихва, считано от датата на предявяване на иска 13.12.2019 г. до окончателното изплащане на сумата.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал.1 от ГПК Политическа партия „ДЕМОКРАТИ ЗА СИЛНА БЪЛГАРИЯ“ БУЛСТАТ 131271567, адрес: гр. София, бул. „Витоша“ № 18 да заплати на Я. З. Д., ЕГН *****, съдебен адрес: адв. Х. Р., САК, гр. ***, бул. „****“ № **, ет. *, ап. **, сумата от 885.20 лв. разноски във въззивната инстанция

ОСЪЖДА на основание чл.78,ал. 1 ГПК Политическа партия „ДЕМОКРАТИ ЗА СИЛНА БЪЛГАРИЯ“ БУЛСТАТ 131271567, адрес: гр. София, бул. „Витоша“ № 18 да заплати на Я. З. Д., ЕГН *****, съдебен адрес: адв. Х. Р., САК, гр. ***, бул. „****“ № **, ет. *, ап. **, сумата от 1849.20 лв. разноски в първоинстанционното производство над присъдените с Решение № 260067/12.01.2021 г. по т.д. № 2280/2019 г., СГС, VI-10 състав разноски в размер 830.80 лева.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред Върховен касационен съд в 1-месечен срок от съобщаването му на страните, при условията на чл.280 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____